

Dubravko Mihanović

BIJELO

(igra)

Likovi:

MAJSTOR, 60 godina

MALI, 20 godina

odjeveni u radičke kombinezone

Govor:

Naglašeno neknjiževan. "Škrt". Bez osobitih dijalektoloških obilježja.

Scena:

Prazna prostorija ogoljelih zidova. Na lijevom zidu otvoren prozor. Pod prekriven novinskim papirom. Po prostoriji ličilači pribor – kutije s bojom, prazna vjedra, ljestve, kistovi, valjci, lopatice, krpe, posude... Na jednostavnu drvenom stolcu kožna torba, hrpa novina, velika mokra krpa preko naslona. Na podu nekoliko zgužvanih novinskih papira, prazne boce piva, pepeljara...

Vrijeme:

Između 8 i 9,30 sati ujutro, jednog dana u srpnju.

Majstor i mali premažuju bojom desni zid. Mali je na ljestvama. Svaki čas pogledava prema prozoru.

MAJSTOR: Jesi sinoć gledao?

MALI: Koga?

MAJSTOR: Koga. Naše.

MALI: Tako. Malo.

MAJSTOR: Moraš to gledat.

MALI: Znam.

Stanka. Rade.

MAJSTOR: Kolko si gledao?

MALI: Samo kraj. Zadnjih deset minuta.

MAJSTOR: Prava dramaturgija, a?

MALI: Je. Prava.

Stanka.

MAJSTOR: Trebo si sve gledat. Gadni su ti Danci. Napunili su nas.

Stanka.

MALI: Mami je bilo loše.

MAJSTOR: Opet?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Uvijek joj je loše navečer, je l' da?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Još povraća od onih tableta?

MALI: Dobila je nove.

MAJSTOR: I?

MALI: Isto povraća.

MAJSTOR: Onda mora dobit neke treće.

MALI: Ne znam. Valjda.

Stanka.

MAJSTOR: Naši su spori.

MALI: Koga?

MAJSTOR: Naši nogometaši. Kažem da su spori. Prespori.

MALI: Aha.

Stanka.

MAJSTOR: Šta ti misliš?

MALI: Ja?

MAJSTOR: Da.

MALI: Isto. Da su prespori.

MAJSTOR: Pa da. To se vidi iz aviona.

Stanka.

MAJSTOR: Obrana još kako-tako. Ali napad... Katastrofa. Neće trčat. Ko da im je svejedno.

MALI: Mislite da im je svejedno?

MAJSTOR: Ma nije. Al' ko da je.

Stanka.

MAJSTOR: Nado sam se preokretu. Al' nema šanse.

Stanka.

MAJSTOR: Nikad nema preokreta.

Stanka.

MAJSTOR: Danci trče. Puno. Ima ih po cijelom terenu.

Stanka.

MAJSTOR: Znaš o čemu sam razmišljao...

MALI: O čemu?

MAJSTOR: Vidiš, svi ovi... sjevernjaci... Svi puno trče. Pogledaj Dance. Trče. Šveđani? Trče.

Norvežani? Trče. Dobro, za Fince ne znam. Oni baš ne igraju nogomet.

MALI: Ne?

MAJSTOR: E, i sad sam si ja mislio – možda oni trče jer je gore hladno. Pa se moraju micat. Da se ugriju. I prešlo im je u naviku...

MALI: Može bit.

MAJSTOR: Zato puno trče i kad igraju u gostima. Iz navike.

Stanka.

MALI: I Nijemci puno trče.

MAJSTOR: Točno. A isto su dosta sjeverno. Mislim sjevernije od Talijana i Španjolaca. Ili nas.

Stanka.

MALI: Nijemci trče najviše, je l' da?

MAJSTOR: Zapravo da...

Stanka.

MAJSTOR: Da, Nijemci trče najviše.

Stanka.

MALI: Majstore?

MAJSTOR: Molim?

MALI: Nijemci nisu najsjevernije.

MAJSTOR: Da, i?

MALI: A najviše trče.

Duga stanka. Gledaju se.

MAJSTOR: Dobro, pa nije to baš proporcionalno.

MALI: Nije?

MAJSTOR: Normalno da nije.

Stanka. Majstor odloži valjak. Obriše dlanove o kombinezon.

MAJSTOR: Vruće je.

Stanka.

MAJSTOR: A tek je osam...

MALI: Rekli su da će danas bit jako toplo.

MAJSTOR: Ko je reko?

MALI: Na televiziji. Sinoć.

MAJSTOR: Za to imaš vremena. Za glupe prognoze. A nogomet nisi stigo gledat.

MALI: Kad je mami bilo dobro za vrijeme prognoze...

MAJSTOR: Ona isto... Baš zna nać vrijeme kad će joj pozlit.

Stanka. Mali pogleda Majstora. Spusti se s ljestava. Ode do prozora. Majstor pokušava ublažiti svoje prethodne riječi.

MAJSTOR: Šta su još rekli?

MALI: Ko?

MAJSTOR: Oni na prognozi.

MALI: Ne znam. Ništa. Samo da će bit toplo.

Stanka.

MAJSTOR: Sad bi bilo dobro otić na more, a?

MALI: Bi.

Mali gleda kroz prozor. Majstor mu pride.

MAJSTOR: Ili u neka brda. Ni to ne bi bilo loše. S borovom šumom.

Stanka.

MAJSTOR: Kako mama podnosi vrućinu?

MALI: Teško.

Stanka.

MAJSTOR: Nije opasno da je ostavljaš samu?

MALI: A šta da radim?

Stanka.

MAJSTOR: Možda bi htjela neka časna.

MALI: Neće. Pito sam.

Stanka.

MALI: Uglavnom sjedi na balkonu. Gleda u drvo.

MAJSTOR: U drvo?

MALI: Da.

MAJSTOR: Ne može past? S balkona.

MALI: Valjda ne.

MAJSTOR: Valjda?

Mali se vrati na ljestve. Ponovno radi. Majstor ga gleda. Zatim se i on vrati poslu.

MAJSTOR: Da, to je točno ko sa sestrom moje pokojne žene. To su te... depresije...

Stanka.

MAJSTOR: Svaku se večer molila Bogu. Onako, ko i svi, prije spavanja. Samo što mu je ona pričala sadržaj "Santa Barbare". To možda je malo čudno, al' šta sad... Ko zna šta mu drugi pričaju. Svaku mu je večer pričala jednu epizodu. Osim vikendom. Kad nema "Barbare". I fino je to išlo. Ti njihovi... razgovori. Bez problema. Sjećam se... Rekla nam je da je on jedini razumije. Jedini ima vremena za nju... I onda, jedne večeri... Samo je puklo. Jer se sjetila da Bog sve vidi i sve zna. A ako sve zna. Onda zna i sadržaj svake epizode svake serije. Znači, i "Barbare". I šta će mu onda pričat. Nema smisla.

Stanka.

MAJSTOR: Počela je plakati. "Šta mi nisi reko, Bože? Dao mi neki znak? A ja jedna mislila..." Onda je uperila prst k nebu, onako prijeteći, i zaderala se: "Isti si ko i svi drugi!" To su joj bile zadnje riječi. Poslije toga se naglo smirila. I zašutila. Godinu dana nije rekla ni riječi. Godinu dana. Samo je gledala u zid. Polako se sušila. Ko biljka. Ništa nije pomoglo. Doktori, travari, viskovi... Umrkla je prije godinu dana. Točno tri mjeseca prije moje žene. Pokojne.

Stanka.

MAJSTOR: Bile su jako vezane.

Prestane bojati. Iz džepa izvadi kutiju cigareta. Pripali jednu. Privuče pepeljaru.

MAJSTOR: Znaš kolko su dobili za prolaz? Na svjetsko prvenstvo.

MALI: Ko?

MAJSTOR: Danci.

MALI: Kolko?

MAJSTOR: Puno. Jako puno.

Stanka.

MAJSTOR: Tolko ti i ja ne zaradimo za pet godina. Možda ni za deset.

Stanka.

MALI: Mi smo sitne ribe.

MAJSTOR: *(Pogleda ga.)* Molim?

MALI: Mi smo sitne ribe.

MAJSTOR: To govori u svoje ime. Ti možda jesi sitna riba. Ne možda, nego sigurno.

Punoglavac. A ja sam ipak nešto postigo u životu.

Stanka.

MAJSTOR: I ne može se reć da sam sitna riba. Nikako.

Mali je pretao s bojanjem. Gleda Majstora.

MAJSTOR: To ti je neko reko? Da smo sitne ribe.

MALI: Ko bi mi reko?

MAJSTOR: Šta ja znam. Ima svakakvih budala.

MALI: Ma to sam ja bez veze... Palo mi je na pamet.

MAJSTOR: Palo ti je na pamet?

MALI: Pa da.

MAJSTOR: Nemoj da ti takve stvari ubuduće padaju na pamet. Jesi čuo?

MALI: Jesam. Neće.

Stanka. Gledaju se.

MAJSTOR: Idem u zahod.

Izide. Mali side s ljestava i pride prozoru. Gleda van.

MALI: Još spava.

Stanka.

MALI: Valjda joj nije vruće.

Stanka.

MALI: Nije, ako je otkrivena.

Stanka.

MALI: Ili se pokrila samo plahtom.

Stanka.

MALI: Možda sanja.

Stanka.

MALI: Zimu.

Stanka.

MALI: Sigurno sanja zimu.

Stanka.

MALI: Valjda joj nije vruće.

Vraća se Majstor.

MAJSTOR: Kako si mogo reć da smo sitne ribe...

Mali se trgne.

MAJSTOR: Znaš ti šta su sitne ribe?

Gledaju se.

MALI: Ma, nisam ja mislio...

MAJSTOR: *(Prekine ga.)* O, mislio si ti, mislio.

Stanka.

MAJSTOR: Nekad baš znaš izvalit glupost.

Mali obori glavu. Opet se popne na ljestve. Nastavi bojati. Majstor ugasi opušak u pepeljari.

MAJSTOR: Nešto ću ti reć. Važno.

MALI: *(Odloži valjak.)* Da siđem?

MAJSTOR: Možeš.

Mali se opet spusti.

MAJSTOR: Slušaš?

MALI: Slušam.

MAJSTOR: Znaš kakva su danas vremena. To ti valjda ne trebam objašnjavat?

Stanka. Mali ne odgovara. Gledaju se.

MAJSTOR: Šta? Trebam?

Stanka. Mali šuti.

MAJSTOR: E, stvarno si...

Stanka.

MAJSTOR: Htio sam ti reć da su vremena teška. Danas.

MALI: To i mama nekad kaže.

MAJSTOR: Evo vidiš. To znači da je istina.

Stanka.

MAJSTOR: U teškim je vremenima ljudima teško. To ti je logično?

MALI: Skroz.

MAJSTOR: Dobro. Fino.

Stanka.

MAJSTOR: Shvatio si to s vremenom?

MALI: Jesam.

MAJSTOR: Odlično. E, i sad, svi se ipak trude da im bude manje teško. Jer je nekima manje teško od drugih. Pa bi i drugi da im ne bude tolko teško.

Stanka.

MAJSTOR: Al' to ne mogu svi. Nema mjesta. Razumiješ?

MALI: Da.

MAJSTOR: Probaj to zamislit ko... Evo, ko kartanje. Znaš belu?

MALI: Tako. Malo znam.

MAJSTOR: U belu ne mogu svi imat dobre karte. Je l' tako? Mislim, u istom miješanju...

MALI: Ne mogu.

MAJSTOR: Jasno. Al' i oni koji dobe loše karte, nadaju se da će u sljedećem miješanju dobit bolje. To je normalno.

Stanka.

MAJSTOR: Igru će, jasno, vodit oni s dobrim kartama. A oni s lošima neće izletat, nego će pričekat sljedeće miješanje. Pritajit će se. Taktički.

Stanka.

MAJSTOR: I sad dolazimo do nas dvojice.

Stanka.

MAJSTOR: Mi dosad možda nismo dobili neke superjake karte... Ne može se reć. Al' čekamo sljedeće miješanje.

MALI: Pritajili smo se?

MAJSTOR: Tako je.

MALI: A u sljedećem miješanju, možda...

MAJSTOR: ...dobijemo jake karte. Odlično, Mali! Sve si shvatio.

MALI: Stvarno?

MAJSTOR: Jesi. Za pet.

Stanka.

MALI: A kad su ta miješanja?

Duga stanika.

MAJSTOR: Kad su?

MALI: Pa da. Oću znat kad bude?

MAJSTOR: Oćeš.

MALI: Kako?

Stanka.

MAJSTOR: Ja ću ti reć.

MALI: Oćete?

MAJSTOR: Normalno.

MALI: Onda dobro.

Stanka.

MAJSTOR: Samo nemoj više nikad reć da smo sitne ribe.

MALI: Neću.

Stanka.

MALI: Majstore?

MAJSTOR: Reci.

MALI: Je l' moguće da nikad ne dobijemo jake karte?

Stanka.

MAJSTOR: Je l' moguće...

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Ne znam. Valjda nije...

Stanka. Gledaju se.

MAJSTOR: Ajmo maljat.

Vrate se poslu, svaki na svoje mjesto. Mali radi i gleda prema prozoru. Majstor to primijeti.

MAJSTOR: Opet gledaš onu malu?

Mali pogleda Majstora. Ne odgovara.

MAJSTOR: Gledaš, ha? Onu iz zgrade preko puta.

Stanka.

MAJSTOR: Čuješ?

MALI: I tako je nema.

MAJSTOR: Rolete su spuštene?

MALI: Da.

Stanka. Obojica gledaju prema prozoru.

MAJSTOR: Sigurno još spava.

Stanka.

MAJSTOR: Ja loše spavam. Vruće mi je.

MALI: (*Uz nemireno.*) Mislite da je i njoj vruće?

MAJSTOR: Otkud da ja to znam?

Stanka. Majstor gleda Malog.

MAJSTOR: Zašto?

Mali šuti.

MAJSTOR: Šta ako je i njoj vruće?

Stanka.

MAJSTOR: Ha?

Stanka.

MALI: Ništa. Samo sam pito...

Stanka. Mali gleda prema prozoru. Majstor gleda Malog.

MAJSTOR: Ideš šta van?

Mali ga pogleda.

MALI: Van?

MAJSTOR: Pa da. S dečkima.

MALI: Tako. Bio sam par puta.

MAJSTOR: Par puta, u koliko? Zadnjih tjedan dana?

MALI: Ne.

MAJSTOR: Nego?

MALI: Ne znam. Mjesec.

Stanka.

MAJSTOR: Ne ideš baš puno.

Stanka.

MAJSTOR: Dobro, tih par puta... Kud ste išli?

MALI: Onako, na pivu...

MAJSTOR: Napili ste se?

MALI: Da. Oni jesu.

Stanka.

MAJSTOR: A ti?

MALI: Jesam.

Stanka.

MALI: Jedanput.

Stanka.

MAJSTOR: Je l' lovite cure?

Mali šuti.

MAJSTOR: Ajde, daj... Pa normalno je da ih lovite.

Stanka.

MAJSTOR: Lovite ih, jasno. Kada ćete, ako ne sad...

Stanka.

MALI: Dođi malo dole. Da te nešto pitam.

Mali siđe s ljestava. Majstor mu pride.

MAJSTOR: *(Povjerljivo.)* I?

MALI: *(Ne shvaća.)* Šta?

MAJSTOR: *(Gotovo šapćući.)* Je l' jesi koju?

Stanka. Gledaju se.

MAJSTOR: Jesi, a?

Stanka.

MAJSTOR: Kolko si ih?

Stanka.

MAJSTOR: Više od pet?

Stanka. Mali obori glavu.

MAJSTOR: Manje?

Stanka.

MAJSTOR: Tri?

Stanka. Malom je neugodno.

MAJSTOR: Dvije?

Stanka.

MAJSTOR: Dobro, valjda je bila bar jedna, k vragu!?

MALI: *(Isprovociran. Brzo.)* Je!

Stanka. Gledaju se.

MAJSTOR: Dobro, nije ni to za bacit. Još stigneš. Mlad si.

Stanka.

MAJSTOR: I, tu jednu... Jesi je, je l'?

Stanka.

MAJSTOR: *(Postaje nervozan.)* Čuješ ti mene!?

Stanka. Mali krene prema prozoru.

MALI: Ne znam.

Stanka.

MAJSTOR: Ne znaš?

Stanka.

MALI: Ne.

Stanka.

MAJSTOR: Kako ne znaš? Pa to se zna. Ili jesi ili nisi.

Stanka.

MAJSTOR: No? Je l' jesi?

Stanka.

MAJSTOR: Ha?

Stanka.

MALI: Jesam.

Kratka stanika.

MALI: Valjda.

MAJSTOR: (*Izgubi živce.*) Ma nema tu valjda, jebem ti!

Stanka. Šute. Gledaju se. Malog je strah.

MAJSTOR: (*Pokušava se smiriti.*) Ušo si u nju, je l' tako?

Stanka.

MAJSTOR: Jesi?

Stanka.

MALI: (*Tiho.*) Ne znam.

Stanka. Majstor ga gleda kao da ne vjeruje. Pripali cigaretu.

MAJSTOR: (*Hoda oko Malog.*) Ne zna. On ne zna. Prvi put čujem da se ne zna takva stvar. Možeš ne znati koji je glavni grad... šta ja znam, Bolivije... Možeš. To ne bi bilo čudno. Al' ovo se mora znati. To je jasna stvar.

MALI: Majstore...

MAJSTOR: (*Stane.*) Nemoj mi sad "Majstore"! Nemoj! Misliš da ne znam da me zajebavaš.

MALI: Ne zajebavam.

MAJSTOR: Ne psuj!

MALI: Pardon.

MAJSTOR: Ko da sam ti ja vršnjak... Radiš budalu od mene...

MALI: Ne bi ja od vas nikad...

MAJSTOR: (*Opet hoda.*) A tolko se trudim oko tebe. Stvarno se trudim. Da ti otvorim oči.

Objasnim ti kakav je svijet. Mislim si, nema dečko tatu, pa bi mu ja...

Mali okrene Majstoru leđa. Stane uz prozor. Majstor zastane u pola rečenice.

MAJSTOR: (*Priđe Malom.*) Samo da se oćeš malo više potruditi. Isti si ko naši nogometaši...

Gledaju kroz prozor. Šute.

MALI: (*Odjednom.*) Diže se roleta!

Mali povuče Majstora u stranu. Stanu uz rub prozora.

MALI: (*Tiho.*) Evo je!

Stanka. Mali se zagledao u zgradu preko puta. Majstor je i dalje iza njega.

MALI: Probudila se.

Stanka.

MALI: Žmirka... Sunce joj ide u oči.

Stanka.

MAJSTOR: Stavlja jastuke na prozor.

MALI: Od perja...

MAJSTOR: Molim?

MALI: Od perja. Sigurno ima pernate jastuke.

MAJSTOR: A kakve bi imala?

MALI: Od vate.

Stanka.

MAJSTOR: Kakve ti imaš?

MALI: Imam jedan pernati. Osto je od bake...

Stanka.

MAJSTOR: Ja ne znam kakve imam. To je moja žena kupovala.

Stanka.

MAJSTOR: Pokojna.

Stanka.

MAJSTOR: (*Promatra djevojku.*) Koji ti se vrag na njoj toliko sviđa...?

Stanka.

MALI: (*Nasmiješi se.*) Smije se...

MAJSTOR: (*Pogleda ga.*) To ti se sviđa?

MALI: (*Povuče Majstora još u stranu.*) Pazite. Da nas ne vidi...

Stanka.

MAJSTOR: Stvarno. Opet se smije.

Stanka.

MAJSTOR: Mali?

Mali ga pogleda.

MAJSTOR: Čemu se to ona stalno smije?

Stanka.

MALI: Sebi.

MAJSTOR: Sebi?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Misliš?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Ne ide mi to u glavu. Da se smije sama sebi.

Stanka.

MAJSTOR: Možda je bolesna. Negdje sam čuo da su se bolesnici od kuge smijali. Nekad. Dobro, to je više bio kez. Onako...

Nakeži se.

MALI: Mislite da ima kugu?

MAJSTOR: Nema. To su prije imali.

Stanka.

MAJSTOR: Svejedno to baš nije normalno.

Stanka.

MALI: Gleda u dvorište. Traži pse.

MAJSTOR: Otkud ti znaš da traži pse?

MALI: I jučer ih je hranila. Lutalice. Nosila im vodu. Skupili su se oko nje. Njuškali. Već je znaju. Sigurno ih uvijek hrani.

Stanka.

MAJSTOR: Evo, odlazi...

MALI (*Razočarano.*) Brzo je otišla...

MAJSTOR: Normalno. Šta će gledat.

Stanka.

MALI: A park?

MAJSTOR: Kakav park?

MALI: Može gledat park.

MAJSTOR: Šta će gledat u parku?

MALI: Ljuljačke.

MAJSTOR: Ljuljačke?

MALI: Da.

Stanka. Majstor je zaboravio na cigaretu. Pepeo padne na pod. Majstor ga brzo utaba nogom.

MAJSTOR: Jebem ti...

Stanka. Majstor poravnava novine.

MAJSTOR: Jesi vidio? Mogli smo izgorit! Zbog tvoje glupe priče.

Stanka.

MAJSTOR: Idem pišat.

Izide. Mali gleda kroz prozor; pomakne se ke njegovoj sredini.

MALI: Voli kad škripi ljuljačka.

Stanka.

MALI: Sigurno.

Stanka.

MALI: Jučer je gledala prema parku. I kad je čula ljuljačku počela se smijati.

Stanka.

MALI: I smijala se sve dok ljuljačka nije prestala.

Stanka.

MALI: Škripit.

Majstor se vrati.

MAJSTOR: Kad se misliš maknut s tog prozora?

Mali se okrene.

MAJSTOR: Idemo na poso.

Mali krene prema ljestvama.

MAJSTOR: Znaš čega sam se sjetio? Sad, na zahodu.

MALI: Čega?

MAJSTOR: *(Značajno.)* Kape.

MALI: *(Molećivo.)* Nemojte, Majstore...

MAJSTOR: Mislio si da ću zaboravit, a?

MALI: Ma, nisam...

MAJSTOR: Jesi, jesi. Znam te u dušu.

Majstor uzme list novina.

MAJSTOR: Sad ćemo mi tebi složiti...

Slaže kapu.

MAJSTOR: Ajmo. Penji se na ljestve.

Mali se polako penje.

MAJSTOR: Očeš da bude malo manja od one prošle? Reko si da ti je padala na oči.

MALI: Mogu ja bez kape. Stvarno.

Majstor dalje slaže.

MAJSTOR: Popravljanje gornjih rubova radi se s kapom. Inače pokapaš kosu.

MALI: Neću pokapat kosu.

MAJSTOR: Očeš. Valjda ja znam.

Složi kapu. Pruži je Malom.

MAJSTOR: Drž'!

MALI: Je l' moram?

MAJSTOR: Moraš.

Stanka. Mali ne uzima kapu.

MAJSTOR: (*Nudi Malom kapu.*) Ajde, daj. Za svoje dobro.

Stanka.

MAJSTOR: Uzmi!

Mali uzme kapu. Gleda je.

MALI: Kud baš s mrtvacima...

MAJSTOR: Kakvim mrtvacima?

MALI: (*Čita s kape.*) "Obavijesti o smrti", "Sjećanja", "Posljednji pozdravi".

MAJSTOR: Osmrtnice?

MALI: Ne bi ja to stavljo na glavu...

MAJSTOR: Kakve to ima veze?

MALI: Ne znam. Ne bi.

Pružu kapu natrag Majstoru.

MAJSTOR: Pa to su samo slike.

MALI: Gledaju me, Majstore...

MAJSTOR: Neće te gledat kad ih staviš na glavu.

MALI: Oće. Ovako...

Nakrivi glavu, pokazuje.

MALI: I vas će gledat.

Stanka.

MALI: S moje glave.

Stanka.

MAJSTOR: Dobro, kakvu bi ti kapu?

MALI: Sa šiltom.

MAJSTOR: Nemam sa šiltom. To smo već raspravljali. Možeš samo od novina.

MALI: Ne bi od novina.

MAJSTOR: Moraš. To nose svi maleri.

MALI: Ne nose.

MAJSTOR: Kako ne nose?

MALI: Jedan je moj susjed nedavno maljo.

MAJSTOR: I?

MALI: I nosio je šiltericu.

Stanka.

MAJSTOR: Tvoj susjed?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Šiltericu?

MALI: Da.

MAJSTOR: Kakvu?

MALI: Onako, modernu.

Stanka.

MAJSTOR: Je l' taj tvoj susjed maler? Mislim, pravi. Profesionalac.

MALI: Nije. Maljo je kod sebe. Još je mene pito koliko da stavi vode.

MAJSTOR: E, vidiš. To se ne računa.

MALI: Šta se ne računa?

MAJSTOR: On se ne računa.

MALI: Zašto?

MAJSTOR: Nije maler. Ja sam reko da svi maleri nose kape od novina.

MALI: Pa maljo je.

MAJSTOR: Nije maler svako ko malja. Jesi ti nogometaš zato jer igraš nogomet s dečkima?

MALI: Ja ne igram nogomet s dečkima.

MAJSTOR: Dobro, onda, jesi... E, kad ti ništa ne radiš... Evo, recimo, je l' jesi medicinska sestra zato jer mami daješ tablete? To je dobar primjer.

Stanka. Mali šuti.

MAJSTOR: *(Nadmoćno.)* Ha? Je l' jesi?

MALI: *(Porazeno.)* Nisam.

MAJSTOR: Nisi, normalno. Znači - ni svako ko malja nije maler. Je l' tako?

MALI: Valjda.

MAJSTOR: Ne valjda, nego sigurno.

Stanka.

MAJSTOR: Od koje stranice oćeš kapu?

Mali šuti.

MAJSTOR: No...

MALI: Ne znam. Od sportske.

MAJSTOR: E, to ne može. Ne dolazi u obzir. Da kapaš po našim nogometašima...

MALI: A po mrtvacima sam mogo?

MAJSTOR: To nije isto. Ni blizu. Osim toga, nećeš kapat mrtvacima. Rekli smo da izabereš drugu stranicu.

Majstor uzme jedne novine. Lista ih.

MAJSTOR: Evo, oćeš "Svijet"?

MALI: Svejedno.

Majstor slaže novu kapu. Mali se naviruje prema prozoru.

MAJSTOR: Kapa po tvojoj želji...

MALI: Ja sam htio šiltericu.

MAJSTOR: Svi bi mi nešto htjeli. Al' ne možemo baš sve dobit.

Složi kapu. Pruži je Malom. Ovaj uzme kapu. Gleda je.

MALI: (*Okreće kapu, čita naslove.*) "Sedamdeset mrtvih u željezničkoj nesreći", "Zatrpano selo", "Uhvaćen ubojica berlinskih mesara"... Opet mrtvacima.

MAJSTOR: Ja više ne slažem! Stavi to na glavu!

Mali stavi kapu.

MAJSTOR: Tako. Sad možeš maljat.

Svaki se vrati svom dijelu žida. Nanose boju. Za vrijeme razgovora će se okretati jedan prema drugome, pomicat će se, prekidat će bojanje... Mali će i dalje pogledavati prema prozoru.

MAJSTOR: Pažljivo, molim te. Čovjeku sam dužan uslugu. Neću da mi se žali kada dođe s mora.

Stanka.

MAJSTOR: Baš bi bilo dobro otić na more...

Stanka.

MAJSTOR: Mali?

MALI: (*Još malo povrijeđeno.*) Molim?

MAJSTOR: Jesi ti uopće bio na moru?

MALI: Kad?

MAJSTOR: Ikad.

MALI: Jesam.

MAJSTOR: Kolko puta?

MALI: Jedanput.

MAJSTOR: Ti si sve jedanput.

Stanka.

MAJSTOR: A ovaj se sad izležava na plaži. Pas mu mater.

Stanka.

MAJSTOR: Znaš da više ne idem u onu birtiju. "Kod prijatelja".

MALI: Zašto?

MAJSTOR: Neću se ja družiti s budalama.

MALI: Pa rekli ste da...

MAJSTOR: (*Prekine ga.*) Nisam znao.

Stanka.

MAJSTOR: Reći ću ti nešto o tim birtijama. Da znaš.

Majstor pripali cigaretu.

MAJSTOR: Gledao sam prije par mjeseci neku emisiju na televiziji. Nešto o gradu. Onako, ženska vodi, ljudi zovu na telefon... Pričaju o struji, vodi, penzijama, koliko šta košta i to...

MALI: (*Upadne Majstoru u riječ.*) I ja nekad zovem te emisije.

MAJSTOR: (*Pogleda ga.*) Da?

MALI: Da.

MAJSTOR: I? Šta pitaš?

MALI: Ništa. Spustim slušalicu.

MAJSTOR: Spustiš slušalicu?

MALI: Da.

MAJSTOR: Zašto?

MALI: A šta ću reći?

MAJSTOR: Otkud da ja to znam. Zašto onda zoveš.

MALI: Ne znam.

Majstor ga gleda.

MAJSTOR: Dobro, da ti kažem do kraja... I nemoj me prekidat.

MALI: Pardon.

MAJSTOR: (*Nastavi.*) E, u toj emisiji, u jednom dijelu, razgovarali su s nekim stručnjacima koji su radili jedno istraživanje...

MALI: Istraživanje?

MAJSTOR: Vidi ga. Reko si da me nećeš prekidat.

MALI: Neću.

MAJSTOR: Radili su istraživanje po birtijama, kafićima i tako... Uzimali su otiske s pepeljara na šankovima. Pokazali su, s nekim posebnim staklima. U svakoj su birtiji izabrali po jednu pepeljaru. Onako, napamet. I, zamisli, otkriveno je da na svakoj pepeljari ima pedeset vrsti pišaline. Mislim, od pedeset različitih ljudi.

MALI: (*Nije mu jasno.*) Otkud to?

MAJSTOR: Čekaj, sad ćeš čut.

Majstor odloži valjak. Ode do prozora. Otrese pepeo. I Mali je prestao s bojanjem. Pogledom prati Majstora.

MAJSTOR: Znači, pišalina od pedesetorice. Na svakoj pepeljari. U prosjeku, normalno. Negdje možda manje, negdje više, al' u prosjeku pedesetorica. Znaš šta to znači?

MALI: Šta?

MAJSTOR: Ne znaš, jasno. Još si mlad.

Stanka. Majstor povuče dim. Odmakne se od prozora.

MAJSTOR: To ti, dragi moj, znači da je pepeljaru dotaklo pedeset kretena koji poslije pišanja nisu oprali ruke.

MALI: Nisu oprali ruke?

MAJSTOR: Točno.

Stanka.

MAJSTOR: I sad si ja nešto mislim. Na tu pepeljaru ja odlažem cigarete. Je l' tako?

MALI: Je.

MAJSTOR: Koje stavljam u usta. Je l' tako?

MALI: Tako je.

MAJSTOR: E, vidiš, to znači da mi je, na neki način, pedeset tih tipova pišalo u usta!

MALI: (*Zgrožen.*) Ma ne...

MAJSTOR: Da, da. Znam da zvuči odvratno, al' razmisli malo...

Stanka.

MALI: U usta?

MAJSTOR: Da. Ravno.

Stanka.

MAJSTOR: A svi su oni izišli iz zahoda sa smiješkom od uha do uha. I čovjek si misli - oprali su ruke. Al' ne. Nisu oni ništa oprali! Možda ih čak potapšao po leđima ili im ponudiš cigaretu...

Nemaš pojma da su ti se svi oni, zapravo, popišali u usta. Popišali, dragi moj. Popišali.

Stanka. Mali se zamislio.

MALI: Dobro, nisu baš svi. Samo pedesetorica.

MAJSTOR: Samo?! Jesi ti normalan?!

Gledaju se.

MALI: Ne morate se odma ljutit...

MAJSTOR: Kako neću?! Kad ovako reagiraš!

MALI: Znam, nije ni pedeset malo... Ja sam samo htio reć da...

MAJSTOR: Šta si htio reć?

MALI: Da je moglo bit i više.

Stanka.

MAJSTOR: Oćeš reć da ovo nije dosta?

Stanka.

MALI: Pa da. Puno je.

Stanka.

MAJSTOR: Pedeset mu nije dosta... Stvarno ću svašta čut...

Majstor pogleda cigaretu. Već je dogorjela. Povuče dim i ugasi je u pepeljari.

MALI: Zato više ne idete "Kod prijatelja"? Jer vam pišaju u usta?

MAJSTOR: Da, zato...

Stanka.

MAJSTOR: Možeš nastavit s maljanjem.

Stanka. Mali umoči valjak, no odmah ga ponovno odloži.

MALI: Majstore...

MAJSTOR: Šta je?

MALI: Gladan sam.

MAJSTOR: Gladan si?

MALI: Da.

MAJSTOR: I šta sad?

MALI: Mislio sam... Ako bi mogo uzet sendvič...

Stanka.

MAJSTOR: Baš me briga. Uzmi.

MALI: Neću, ako vam smeta...

MAJSTOR: Reko sam ti da uzmeš.

Mali se spusti s ljestava. Pogleda kroz prozor. Ode do torbe. Izvadi sendvič, koji se sastoji od, po dužini prerezane, četvrtine kruha i salame, zamotanib u tanak masni papir. Počne jesti. Majstor ga gleda.

MAJSTOR: Poslije ćeš otić po pivu.

MALI: (*Punih ustiju.*) Dobro.

Stanka.

MAJSTOR: Od čega je?

MALI: Ko?

MAJSTOR: Sendvič.

MALI: Od mortadele.

Stanka. Mali primijeti da ga Majstor gleda.

MALI: Imam još jedan u torbi, ako...

MAJSTOR: Znaš da ujutro ne mogu jest.

Stanka.

MAJSTOR: Zapravo, u zadnje vrijeme uopće ne mogu jest.

Stanka.

MAJSTOR: To je valjda zbog vrućine.

Stanka. Mali stane uz prozor. Gleda van.

MAJSTOR: Je li ti mene uopće slušaš?

Stanka. Mali gleda kroz prozor.

MAJSTOR: Mali?

Stanka. Mali ne čuje.

MAJSTOR: Briga tebe.

Stanka.

MAJSTOR: Mali!

MALI: (*Prepadne se.*) A?

MAJSTOR: Ne "A?", nego "Molim?".

MALI: Molim?

Majstor odloži valjak. Pride Malom.

MAJSTOR: (*Povjerljivo.*) Kako ne znaš jesi ušo u nju?

MALI: (*Prestane žvakati.*) U koga?

MAJSTOR: U onu malu. S kojom si... bio...

Stanka. Gledaju se.

MALI: Ne znam.

Stanka.

MAJSTOR: Nisi ništa... osjetio?

Mali nježno odmahne glavom.

MAJSTOR: Jesi siguran? Baš ništa?

Mali ponovi isti pokret.

MAJSTOR: Onako, toplo, malo mokro... Ništa?

MALI: Ne.

Stanka.

MAJSTOR: A vidio? Jesi išta vidio?

MALI: Nisam.

MAJSTOR: Ni vidio?

MALI: Bio je mrak.

Stanka.

MAJSTOR: Gdje ste se to...?

Stanka. Mali ne odgovara.

MAJSTOR: Je l'?

Stanka. Pogledaju se.

MALI: U zahodu.

MAJSTOR: U zahodu?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: U čijem zahodu?

MALI: Od birtije?

MAJSTOR: Birtije?

Mali potvrdno kimne glavom.

MAJSTOR: Koje?

Mali šuti.

MAJSTOR: Koje birtije?

Mali šuti.

MAJSTOR: Dobro, je l' čuješ ti mene?

Mali pogleda Majstora.

MALI: *(Tibo.)* "Kod prijatelja".

Stanka. Gledaju se.

MAJSTOR: Nije valjda bila kurva.

MALI: Ne znam.

Duga stanka. Mali gleda sendvič, Majstor Malog.

MAJSTOR: Šta sad ne jedeš taj sendvič? Bio si gladan.

Mali zagriže. Nekako teško žvače.

MAJSTOR: Sigurno ne znaš? Je l' bila...

MALI: Ne znam.

Stanka.

MAJSTOR: Masna ti je ta mortadela.

Mali pogleda sendvič.

MAJSTOR: To ti nije zdravo. Ovako, po vrućini.

Stanka.

MAJSTOR: Imaš maramicu? Da se obrišeš.

MALI: Nemam.

Majstor iz džepa izvadi preklupljenu kerpenu maramicu. Pruži je Malom.

MAJSTOR: Evo ti.

Mali gleda maramicu.

MAJSTOR: Čista je.

Mali uzme maramicu.

MAJSTOR: Spremi je. Da imaš kad pojedeš.

Mali spremi maramicu u džep.

MAJSTOR: Mogo si tražit da ti to bolje zamotaju.

MALI: Tražio sam.

MAJSTOR: I?

MALI: Nemaju papira.

MAJSTOR: Krasno. Nemaju papira za zamotat sendvič. Ko da si tražio da ti daju za dramu napisat. E, kud smo došli...

MALI: To i mama kaže.

MAJSTOR: Šta?

MALI: "Kud smo došli?"

Mali pogleda prema prozoru. Kratko zastane, zatim mu se brzo primakne. Opet se sakrije uz rub.

Nekoliko trenutaka gleda bez riječi. Majstor mu pride. Stane iza njega.

MAJSTOR: Šta to drži u ruci?

MALI: Češalj.

MAJSTOR: Češalj?

MALI: Da.

Stanka. Gledaju.

MALI: Evo...

MAJSTOR: Stvarno. Češlja se.

Stanka.

MAJSTOR: I smije se. Opet.

Stanka.

MALI: Mislite da se šiša sama?

MAJSTOR: Šta ja znam? Valjda ide kod frizera.

Stanka.

MALI: Sanjo sam da se šišala. Sama.

Majstor pogleda Malog.

MAJSTOR: Sanjo si je? Kad?

MALI: Sinoć.

Stanka.

MAJSTOR: Šta si sanjo?

MALI: Da se šišala.

MAJSTOR: Dobro, to mi je jasno. Al' osim toga.

MALI: Ništa.

MAJSTOR: Samo se šišala?

MALI: Da. I nije se gledala.

MAJSTOR: Nego?

MALI: Šišala se bez da se gledala.

MAJSTOR: Glupost. Znaš kakva bi to frizura ispala.

MALI: Njoj je ispala dobro.

Stanka.

MAJSTOR: Je l' bila gola? Dok se šišala?

Mali ga pogleda.

MAJSTOR: A? Je l' bila?

MALI: Nije.

MAJSTOR: A jak ti je san...

MALI: Imala je debelu vestu. Jer je vani sve bilo zaleđeno.

MAJSTOR: Otkud znaš?

MALI: Šta?

MAJSTOR: Da je vani sve bilo zaleđeno.

MALI: Vidjelo se kroz prozor.

Stanka.

MAJSTOR: A ti? Šta si ti radio u tom snu?

MALI: Ništa.

MAJSTOR: Kako ništa?

MALI: Mene nije bilo.

MAJSTOR: Nije te bilo?

MALI: Ne.

Stanka.

MAJSTOR: Onda nisi mogo sve to vidjet.

MALI: Al' jesam.

Mali se naglo pomakne k sredini prozora.

MALI: Evo, ode...

MAJSTOR: A šta bi ti? Da se češlja dva sata?

MALI: Ne znam...

Stanka. Majstor se odmakne od prozora. Uzme valjak. U tom se trenutku Mali ponovno nasmiješi.

MALI: Majstore!

MAJSTOR: Šta je? Vratila se?

MALI: Dođite vidjet! Golub!

Majstor opet odloži valjak i priđe Malom.

MAJSTOR: Kakav golub?

MALI: *(Pokazuje ga. Govori tiho, kao da se boji da ne preplasi goluba.)* Vidite? Došo je k nama...

Gledaju goluba.

MALI: *(Doživljava ga.)* Dođi... *(Oponaša gugutanje.)* Dođi... Na... Dođi...

Guguće. Majstor ga gleda.

MALI: Dobar je, je l' da? Ovako, s bijelom flekom na prsima...

Mali guguče, pruža ruku k ptici.

MALI: Dođi... Na...

Stanka.

MALI: Oćemo mu dat malo kruha?

Majstor i Mali se pogledaju.

MAJSTOR: *(Naglo mahne rukom.)* Š! Ajde, makni se... Š!

Mali ga promatra u nevjerici, bez riječi.

MAJSTOR: Š! Gubi se!

Stanka. Gledaju prema odletjelom golubu.

MALI: *(Kao da ne vjeruje.)* Potjerali ste ga...

Stanka.

MAJSTOR: Normalno da sam ga potjero. Za tvoje dobro.

Stanka.

MAJSTOR: Dobro, šta bi ti s njim? Pa to ti je ko štakor. Samo možeš dobit neku bolest. Zaradit bakterije. Žuticu. Svašta.

Stanka.

MAJSTOR: Nije ti mama to rekla?

MALI: Nije. Ona hrani golubove.

Stanka.

MALI: Baca im kruh s balkona.

Stanka.

MALI: I ja im nekad bacim.

Stanka.

MAJSTOR: E, onda to nemojte više radit. Da se ne zarazite.

Stanka.

MALI: A baš je bio dobar... S flekom...

Stanka.

MAJSTOR: Piša mi se...

Ode. Mali se polako odmakne od prozora.

MALI: Stalno piša.

Nastavi jesti sendvič. Hoda. Gleda zidove. U nekoliko zalogaja pojede polovicu sendviča. Ostatak zamota u papir i spremi ga natrag u torbu. Pride prozoru. Pogleda van. Ponovno hoda. Majstor će se zadržati dulje negoli za prethodnih izlazaka. Vraća se čudan. Polako ulazi u prostoriju. Stane. Pripali cigaretu. Ruke mu drhte. Gleda Malog, no pogled mu istodobno skreće u stranu. Mali ga promatra. Razgovor koji će uslijediti teći će polako, s dugim stankama. Riječi će biti izgovorene sporo i mučno.

MALI: Šta...

Stanka. Majstor prevrće cigaretu u ruci, kao da ne zna što bi s njom.

MALI: Majstore...

Stanka. Mali je zbunjen. Majstor šuti.

MAJSTOR: Pišam krv.

Duga stanaka. Majstor pogleda cigaretu. Povuč dim.

MALI: Kakvu... krv?

MAJSTOR: Krv.

Stanka.

MALI: (*Sav se nekako skupio.*) Mogu... skinut kapu?

MAJSTOR: Možeš.

Mali skine kapu. Zbunjeno je vrti u rukama.

MAJSTOR: Mali?

Mali ga pogleda.

MAJSTOR: Strah me.

Stanka. Gledaju se.

MAJSTOR: Reci nekog vruga...

Stanka.

MALI: Možda... nije opasno...

MAJSTOR: Svejedno me strah.

Stanka.

MALI: Sigurno nije...

Stanka.

MAJSTOR: Da ne umrem.

Stanka. Majstor povuče dim. Ruke mu još drbte.

MAJSTOR: Sam.

Stanka.

MAJSTOR: U praznoj sobi.

Stanka.

MAJSTOR: U praznom krevetu.

Stanka.

MAJSTOR: Sam, jebem ti...

Stanka. Majstor gleda u neku neodređenu točku, Mali ne zna što bi mu rekao.

MAJSTOR: Mali, je l' ti mogu nešto ispričati?

Stanka.

MAJSTOR: Šta sam sanjao...

Stanka. Mali potvrdno kimne glavom. Još vrti novinsku kapu u rukama.

MAJSTOR: Isto sinoć. Ko i ti ono sa šišanjem.

Stanka.

MAJSTOR: Imo sam kravu. I vodio sam ju na pašu. Na livadu. Ja sam sjedio u travi, a ona je pasla. Bilo je toplo. I iznad livade su bili oblaci. Skroz plavi. Nikad nisam vidio takve. Tolko plave. I bili su nisko. Jako nisko. Ko da su dirali vrhove drveća...

Stanka. Povučte dim.

MAJSTOR: Mislim da su bili borovi. Mirisalo je po borovim iglicama.

Stanka.

MAJSTOR: Baš mi je bilo dobro gledat kravu. Pasla je.

Stanka.

MAJSTOR: Sve dok nisu došla trojica.

MALI: Trojica?

Stanka.

MAJSTOR: S batinama. I čavlima. Došli su iz šume i... I počeli su tuć kravu. Iz čistog mira. Samo su krenuli s tim batinama. Lupali po njoj. Zabijali čavle. A ona je jadna mukala. Tužno. Glasno. Ko da me molila da joj pomognem.

Stanka.

MAJSTOR: Al' ja se nisam mogo dignut. Nisam mogo. Samo sam sjedio. Ko prikovan. I gledao kako mi tuku kravu. Batine. Čavli. Krv na travi. Sve puno krvi.

Stanka.

MAJSTOR: Krava je pokušala pobjeć. Al' nije mogla. Svugdje bi je dočekala batina. Ja sam, zamisli, počeo plakat. Ko malo dijete. Molio sam da je puste. Molio. A ovi su je i dalje tukli. I tukli i tukli i tukli...

Stanka.

MAJSTOR: Nešto je bilo čudno s tom trojicom. Ko da... Ko da nisu imali lica. A opet, znam da su me gledali... I smijali mi se. Dugo. Sve dok nisu otišli. Natrag u šumu. S krvavim batinama.

Stanka.

MAJSTOR: A krava... Krava je ostala ležat u krvi. Teško je disala. I cijela se tresla. Al' me gledala. Gledala, Mali... I vidio sam da plače. Možeš ti to vjerovat? Krava je plakala.

Stanka.

MAJSTOR: Pogledao sam prema oblacima. Tražio sam ih. I vidiš, Mali, nešto se desilo. Oblaci su nestali. Svi. Do jednog. Više ih nije bilo.

Stanka.

MAJSTOR: Opet sam pogledao kravu. Oči su joj se sklapale. Trepnula je još dva-tri puta i zatvorila ih. Umrkla je.

Stanka.

MAJSTOR: A ja sam osto sam na livadi.

Stanka.

MAJSTOR: S mrtvom kravom.

Stanka.

MAJSTOR: I nehom bez oblaka...

Stane uz rub prozora. Mali mu pride. Želio bi nešto reći, no kao da je ostao bez glasa. Majstor se nasmije.

MAJSTOR: Opet su mi oni Danci došli u glavu...

Povuče dim. Baci opušak kroz prozor.

MAJSTOR: Puno trče, mater im vikinšku...

Stanka.

MAJSTOR: Šta ti misliš?

MALI: Isto. Da puno trče.

Stanka.

MALI: Možda oni vole trčati.

MAJSTOR: Glupost. Ko normalan voli trčati?

MALI: Možda nisu normalni.

MAJSTOR: Nego?

MALI: Ludi.

MAJSTOR: Svi Danci? Ili samo nogometaši?

MALI: Ne znam. Svi.

MAJSTOR: Nisu. Nemoguće.

Duga stanika. Mali pogledom prelazi preko zidova. Majstor gleda kroz prozor.

MAJSTOR: Evo ti opet one male...

Mali brzo pogleda van. Stanika.

MAJSTOR: Smije se...

Stanika. Gledaju je.

MAJSTOR: Imo si pravo. Sama sebi. Bez razloga.

Stanika.

MAJSTOR: Znaš šta?

MALI: Šta?

Stanika.

MAJSTOR: Možda ona je malo... Šta ja znam, drukčija... Mislim, s tim smijanjem... Al' čini mi se...

Stanika.

MAJSTOR: Čini mi se...

Stanika.

MALI: Šta?

MAJSTOR: Čini mi se da sam se i ja navikao na nju. Onako, malo...

Stanka. Pogledaju se.

MALI: Stvarno?

MAJSTOR: Jesam.

Gledaju je.

MAJSTOR: Da, jesam. Nekako mi je ljepše kad dođe na prozor...

MALI: Da?

MAJSTOR: Je, ljepše je.

Stanka.

MAJSTOR: Vidiš, tek sad vidim da popravlja kosu dok se smije...

MALI: Tek sad? Ja sam to već prije vidio.

Stanka.

MALI: I trlja desno oko.

MAJSTOR: Da?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Stvarno...

Stanka.

MALI: Ima toga još. Samo morate gledat...

Duga stanka.

MAJSTOR: Voliš se ti smijati?

MALI: Volim.

Stanka.

MALI: A vi?

MAJSTOR: Ne znam, već se jako dugo nisam... Al' kad razmislim... Volim, da.

Stanka.

MAJSTOR: Da, dobro je to...

MALI: *(Povuče Majstora malo u stranu.)* Mogla bi nas vidjet.

Stanka. Gledaju prema djevojci.

MALI: *(Razočarano, kao da moli Majstora da je zaustavi.)* Majstore, spušta rolete!

MAJSTOR: *(On tu ništa ne može učiniti.)* Jebem ti život!

MALI: *(Složji se.)* Jebem ti život!

MAJSTOR: *(Priježno.)* Ne psuj.

MALI: Pardon.

Stanka. Gledaju kroz prozor.

MAJSTOR: Spustila ih je.

Stanka.

MALI: Valjda joj je smetalo sunce.

Stanka.

MALI: Majstore...

MAJSTOR: Šta je?

MALI: *(Prema nebu.)* Gore...

Majstor gleda.

MALI: Vidite?

MAJSTOR: Koga?

MALI: Oblaci... Skroz su nisko... Ko da su se spustili do krova...

Promatraju oblake.

MALI: Je l' vidite?

MAJSTOR: Vidim.

Stanka.

MALI: Ko na početku vašeg sna...

Stanka.

MALI: Majstore!

MAJSTOR: Molim?

MALI: Evo i onog mog goluba. Sjeo je na krov preko puta.

MAJSTOR: Otkud ti da je to baš taj?

MALI: Je, sigurno. Ima bijelu fleku na prsima.

Majstor se napreže ne bi li vidio.

MALI: Baš je dobar...

Stanka.

MAJSTOR: Mali...

Mali ga pogleda.

MAJSTOR: Ono s golubom...

Zastane. Gledaju se.

MAJSTOR: Ništa. Nema veze...

Pripali cigaretu. Mali gleda van, zatim pogleda cigaretu pa Majstora.

MALI: Majstore...

MAJSTOR: Šta je opet?

MALI: Mogu ja dobit jednu?

MAJSTOR: (*Kao da ne razumije.*) Koga?

Stanka.

MALI: Cigaretu.

Stanka.

MAJSTOR: Ti ne pušiš.

MALI: Znam.

Stanka.

MAJSTOR: To ti je štetno za zdravlje.

MALI: Znam.

Stanka. Gledaju se. Majstor ga ponudi cigaretama. Mali uzme jednu. Majstor mu pripali.

MAJSTOR: Nemoj ni slučajno reć mami da sam ti dao.

MALI: Neću.

Stanka. Mali povuče dim. Nakašlje se.

MALI: Majstore...

MAJSTOR: Molim?

MALI: Nešto bi vas pito. Oko onog pišanja, šta ste pričali.

Stanka.

MAJSTOR: Šta?

Stanka.

MALI: Danas ujutro... Ušo sam u maminu sobu i...

Stanka.

MAJSTOR: I?

MALI: Mama se...

Stanka.

MALI: Mama se...

Opet zastane. Pogleda Majstora.

MALI: ...popišala u krevet.

Stanka. Gledaju se.

MALI: I ja sam... Mijenjo sam joj posteljinu i...

Stanka.

MALI: I...

Stanka.

MAJSTOR: I? Šta je bilo?

Stanka. Malom je neugodno.

MAJSTOR: Ha?

Stanka.

MALI: Nisam opro ruke.

Stanka. Gledaju se.

MALI: Zanima me da l' sam sad isti ko ona pedesetorica?

Stanka.

MALI: Jesam?

Stanka. Majstor ga gleda. Nasmije se, možda i glasno.

MAJSTOR: (*Kroz smijeh.*) Nisi. To je drugo.

MALI: Da?

MAJSTOR: Da.

I Mali se razvedri. Zajedno se smiju.

MALI: Sigurno nisam?

MAJSTOR: Sigurno.

Polako prestaju sa smijehom. Opet se vrate u staro raspoloženje.

MALI: Oćete sendvič? Imam još jednog u torbi.

MAJSTOR: Neću. Ne jedem ujutro.

Stanka.

MALI: Majstore...

Stanka.

MALI: Zašto mi trčimo manje od svih drugih?

Stanka.

MAJSTOR: Zato jer nam je teško.

Stanka.

MALI: Zato?

MAJSTOR: Da.

Tonu u mrak.

MAJSTOR: Mali...

MALI: A?

MAJSTOR: Ne "A?", nego "Molim?". Kad ću te to naučit?

MALI: Molim?

MAJSTOR: Idemo maljat. Čovjeku sam dužan uslugu.

MALI: Ajmo.

Stanka.

MAJSTOR: Zapričali smo se. A poso čeka...

Mrak. Samo žar dviju cigareta.

MALI: Majstore, još bi vas nešto pito...

Stanka.

MAJSTOR: Pitaj.

Stanka.

MALI: Ona vaša krava...

Stanka.

MAJSTOR: Da? Šta s njom?

Stanka.

MALI: Kakve je boje bila?

MAJSTOR: Boje?

MALI: Da.

Stanka.

MAJSTOR: Bijele.

Stanka.

MALI: Skroz?

MAJSTOR: Skroz.

Stanka.

MALI: Onako, ko zid?

Stanka.

MAJSTOR: Ko zid, Mali. Ko zid...

*Gase cigarete. Odlaze u mrak. **Kraj.***